

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/62/2020
Identifikačné číslo spisu:	8817010506
Dátum vydania rozhodnutia:	07.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:8817010506.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci obvineného Y. V. a spol. pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov, alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, na neverejnom zasadnutí konanom 7. apríla 2021 v Bratislave, o dovolaní obvineného Y. V. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 12. septembra 2019, sp. zn. 9To/17/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Y. V. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 26. septembra 2018, sp. zn. 13T/114/2017 bol obvinený Y. V. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov, alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona, a obvinená H. V. zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekursorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

1/ Obvinený Y. V. od presne nezisteného dňa v roku 2014, najneskôr do 16. novembra 2016, v obci S., okres U. W. M., si od neznámych osôb v presne nezistenom množstve, v nepravidłných časových intervaloch, zadovážoval omamné a psychotropné látky zaradené v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch zaradených do II. skupiny psychotropných látok - metamfetamín, tieto prechovával v mieste trvalého bydliska v obci S. alebo v mieste bydliska svojej dcéry, spoluobvinenej H. V., tiež v obci S. a následne, na základe predchádzajúcich telefonických dohovorov, tieto látky ďalej predával v obci S., v meste U. W. M. a v blízkom okolí, viacerým osobám v rôznych množstvách podľa individuálnej požiadavky a to v cenách od 30 eur do 70 eur, pričom v tomto období, najmenej 2-krát R. V. z U. W. M., najmenej 3-krát Y. U. z U. nad M. a to v intervaloch najmenej raz alebo dvakrát do týždňa; najmenej 2-krát T. F. z U. W. M.,

najmenej 3-krát K. A. z U. W. M., najmenej 2-krát R. C. zo A., okres U. nad M. a najneskôr od júla roku 2014 do októbra roku 2016 takto predal metamfetamín samostatne najmenej 30-krát odsúdenému R. S., nar. XX. I. XXXX, trvale bytom N. ul. č. XXXX/XXX, U. W. M..

2/ obvinená H. V. od presne nezisteného obdobia, najneskôr však od 14. septembra 2016 do 16. novembra 2016, v obci S., okres U. W. M., v neznámom množstve prechovávala v mieste trvalého bydliska a následne v obci S., v meste U. W. M. a blízkom okolí, v presne nezistených množstvách predávala omamné a psychotropné látky zaradené v zmysle zákona NR SR č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch do II. skupiny psychotropných látok - metamfetamín a to najmenej 3-krát, pričom pred samotným predajom prostredníctvom telefonického dohovoru dostávala inštrukcie od spoluobvineného Y. V., aby na váhe odvážila požadované množstvo, túto látku zabalila do igelitového vrečka a takto pripravila na ďalší predaj, pričom spoluobvinený Y. V. ju súčasne usmernil kde, na akom mieste, za akú sumu peňazí a komu má osobne psychotropnú látku predat', pričom v uvedenom období takto predala alebo zadovážila metamfetamín, resp. sprostredkovala predaj alebo zadováženie metamfetamínu najmenej 3-krát Y. U. z U. W. M..

Za to súd obvinenému Y. V. uložil podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 38 ods. 4 Trestného zákona, pri prevahe priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m) Trestného zákona a neexistencii poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona, trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia tam vymenovaných vecí.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva Slovenská republika.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, v spojení s § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku podali riadne a včas ihneď po jeho vyhlásení odvolanie obvinení Y. V., H. V. a prokurátor.

Krajský súd v Prešove rozsudkom z 12. septembra 2019, sp. zn. 9To/17/2019 zrušil výrok o treste vo vzťahu k obvinenej H. V. a uložil jej podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere tri roky.

Podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil s probačným dohľadom.

Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona ustanovil skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky.

Podľa § 51 ods. 4 písm. k) Trestného zákona uložil povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe, alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí tam vymenovaných.

Podľa § 60 ods. 5 Trestného zákona vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva Slovenská republika.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania obvineného Y. V. a prokurátora zamietol.

Proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9To/17/2019 podal obvinený Y. V. prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Heleny Knopovej, advokátky so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, dovolanie vo

svoj prospech, a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Obvinený uviedol, že zásadnou procesnou chybou a porušením jeho práva na obhajobu bol postup súdu prvého stupňa, kedy boli voči jeho osobe použité výpovede svedkov vykonané ešte pred vznesením obvinenia. Takýto postup je v rozpore so stanoviskom č. 30 trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, uverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2010, v zmysle ktorého je možné obžalobu oprieť o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, pričom postačuje na kritickú previerku výpovede takéhoto svedka, ak je výsluch vykonaný v prítomnosti obvineného alebo jeho obhajcu v konaní pred súdom. Z tohto stanoviska možno jednoznačne vyvodiť, že o takéto dôkazy môže byť opretá iba obžaloba, v žiadnom prípade však nemôžu byť použité ako procesný dôkaz prečítaním na hlavnom pojednávaní. Takýto dôkaz by sa musel na hlavnom pojednávaní vykonať. Po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre ďalší skutok je nutné obvineného znovu vypočuť v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku. To platí obdobne aj pre výpoveď svedka (R 42/1990). V tejto súvislosti sa obvinený zaoberal pojmami ako „jediný usvedčujúci dôkaz“ alebo „rozhodujúci dôkaz“. Odvolací súd vo vzťahu k tejto námietke len stroho konštatoval, že v danej veci nešlo o jediné usvedčujúce dôkazy, s čím sa obvinený nestotožňuje. Obvinený namietal nedostatočné odôvodnenie súdnych rozhodnutí, nedostatočné vysporiadanie sa s jeho obhajobou (IV. ÚS 115/2003, ESLP Vretenko v. Moldavsko, Najvyšší správny súd ČR, rozsudok sp. zn. 2 Afs 24/2005), z uvedených rozhodnutí vyplýva, že ak súd odmietne nejaký argument účastníka konania, musí ho v odôvodnení rozhodnutia vyvrátiť, resp. aspoň spochybniť, alebo vysvetliť prečo tento argument považuje za irelevantný). Odvolací súd sa nedostatočne zaoberal argumentáciou obvineného k vykonaným výsluchom pred vznesením obvinenia.

Ďalšou procesnou chybou a porušením práva na obhajobu bolo účelové vylúčenie spoluobvineného R. S. na samostatné konanie, v dôsledku čoho bola proti nemu použitá jeho výpoveď, ale v procesnom postavení svedka. K predmetnej námietke sa vyjadril odvolací súd, s ktorou argumentáciou obvinený nesúhlasí (rozhodnutie NS SR, sp. zn. 1Toš/4/2009). Ustanovenie § 21 ods. 1 Trestného poriadku nemožno používať tak, aby mohlo naznačovať porušenie zásady prezumpcie nevinu ustanovenej v § 2 ods. 4 Trestného poriadku, čo sa v danom prípade týka tej skupiny obvinených, ktorí neboli vylúčení na samostatné konanie.

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 12. septembra 2019, sp. zn. 9To/17/2019 bol porušený zákon v neprospech obvineného. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 388 ods. 1 prikázal Krajskému súdu v Prešove, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou 31. marca 2020 (ďalej len „prokurátorka“). Uviedla, že dovolanie obvineného považuje za účelové, nekorešpondujúce so skutočnými okolnosťami prejednávanej trestnej veci. Prokurátorka v podrobnostiach odkazuje na svoju záverečnú reč. Obvinený v podstate v dovolaní len opakuje skutočnosti, ktorými sa zaoberal krajský súd, preto navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podané dovolanie obvineného podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobami oprávnenými na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Ďalej zistil, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Dovolateľ ako dovolací dôvod označil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Právo na obhajobu garantované čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nachádza svoj odraz v celom rade ustanovení Trestného poriadku upravujúcich jednotlivé čiastkové obhajovacie práva obvineného v rôznych štádiách trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Z dikcie tohto ustanovenia je totiž jednoznačne zrejmé, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilým dovolacím dôvodom. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o zásadné porušenie práva na obhajobu ide najmä v prípade, keď obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené podmienky povinnej obhajoby. V posudzovanej veci o takýto prípad nejde. Obvinený si obhajcu už v prípravnom konaní zvolil v osobe JUDr. Petra Rychnavského, PhD. a neskôr JUDr. Dušana Kmeca, prostredníctvom ktorých v plnom rozsahu realizoval svoje právo.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých, vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje a ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku; podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci a to v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie.

V posudzovanej veci obvinený predovšetkým nesúhlasil s vykonaným dokazovaním, namietal postup orgánov činných v trestnom konaní (ďalej len „OČTK“) a súdov pri vylúčení spoluobvineného R. S. na samostatné konanie, namietal použitie výpovedí svedkov pred vznesením obvinenia.

Najvyšší súd pripomína, že za dôkaz v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného predpisu.

Z uvedeného vyplýva, že podstatou dokazovania je jeho zákonnosť. Zákonnosťou dôkazu sa rozumie zistenie, že bol získaný z prameňa, ktorý ustanovuje alebo pripúšťa zákon, že bol zabezpečený a vykonaný oprávnenou osobou, a že sa tak stalo v zodpovedajúcom štádiu trestného konania a to takým postupom, ktorý je v súlade s právnymi predpismi. Okrem zákonnosti dôkazu existuje ešte tzv. procesná použiteľnosť dôkazu (nepripustnosť dôkazu), pri ktorej ide v zásade o zákonný dôkaz, ktorý však vzhľadom k určitým okolnostiam nemôže byť použitý v ďalšom priebehu konania.

Dôkazným prostriedkom sú prostriedky, z ktorých môžeme získať dôkazy. Sú to prostriedky, ktoré využívajú orgány činné v trestnom konaní a súd pri poznávaní skutočností, ktoré sú predmetom dôkazu. Ako príklad možno uviesť svedeckú výpoveď, výpoveď znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, listiny dôležité pre trestné konanie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov atď. Ako dôkaz možno využiť zvukové, obrazové a iné záznamy, hoci boli zadovážené bez vedomia osôb, ktorých osobné prejavy sú takto zaznamenané.

Aj ESLP opakovane judikuje, že Dohovor nereguluje prípustnosť dôkazov v trestnom konaní, nakoľko táto oblasť je v prvom rade vecou vnútroštátneho práva, ESLP neprináleží vyslovovať in abstracto zákaz použitia nejakého nezákonne získaného dôkazu. Jediné, čo môže vykonať, je posúdiť spravodlivosť trestného konania ako celku.

K porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, ods. 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, čo sa ale v predmetnej veci nestalo (pozri Mariana Marinescu proti Rumunsku, rozsudok č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen proti Turecku, rozsudok č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší proti Holandsku, Visser proti Holandsku, rozsudok č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al - Khawaja a Tahery proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Krajský súd v Prešove vo vzťahu k námietke obvineného, že svedkom, ktorí odmietli na hlavnom pojednávaní vypovedať, resp. odchýlili sa od svojich výpovedí z prípravného konania, boli čítané výpovede spred vznesenia obvinenia, čím bolo porušené ich právo na obhajobu, správne uzavrel, že vo všetkých prípadoch išlo o výpovede svedkov po začatí trestného stíhania v predmetnej veci a nešlo o jediný usvedčujúci dôkaz (str. 14 rozsudku).

Najvyšší súd znovu pripomína, že v rámci dovolaní iníciovaného prieskumu odôvodneného dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku môže najvyšší súd preskúmať len to (ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti Slovenskej republiky podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku), či jediný usvedčujúci dôkaz alebo viaceré rozhodujúce usvedčujúce dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Ak dospeje k záveru o zákonnosti vykonaného dokazovania, najvyšší súd nemôže spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov, pretože by tak neprípustným spôsobom zasahoval do výlučnej kompetencie týchto súdov bez právneho podkladu a napokon i v rozpore so samotnou podstatou dovolacieho konania.

Z obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil, že:

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Odboru kriminálnej polície Vranov nad Topľou z 8. septembra 2016 pod sp. zn. ČVS: ORP-391/1-VYS-VT-2016 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie, obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru Odboru kriminálnej polície Vranov nad Topľou z 27. januára 2017 pod sp. zn. ČVS: ORP-391/1-VYS-VT-2016 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie, obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona.

Uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru, odboru kriminálnej polície Prešov z 29. marca 2017 pod ČVS: KRP-23/1-VYS-PO-2017 bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie (R. S. a H. V.) aj Y. V. za obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Okresný prokurátor vo Vranove nad Topľou podal dňa 26. septembra 2017, sp. zn. Pv 685/16/7713 na obvinených Y. V., R. S., H. V. obžalobu. Na obvineného Y. V. za obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona.

Pokiaľ obvinený Y. V. namietal, že voči jeho osobe boli použité výpovede svedkov vykonané pred vznesením obvinenia, tak tomu tak v danom prípade celkom nie je.

Je potrebné podotknúť, že v prípravnom konaní boli objasnené základné skutočnosti, ktoré odôvodnili postavenie obvineného pred súd. Neobstojí tvrdenie obvineného, že výpovede svedkov pred vznesením obvinenia nemožno použiť. Trestný poriadok nevylučuje možnosť oprieť obžalobu o svedecké dôkazy vykonané pred vznesením obvinenia, ak boli získané po začatí trestného stíhania (§ 199 ods. 1 Trestného poriadku) podľa druhej hlavy Trestného poriadku. Práve výsluchom týchto svedkov boli zistené také okolnosti, na základe ktorých mohol vyšetrovateľ vzniknúť obvinenie voči konkrétnej osobe v zmysle § 206 ods. 1 Trestného poriadku (boli vykonané výsluchy podozrivých osôb dňa 28. marca 2017 V., S., V.). Dňa 28. marca 2017 udelil Y. V. plnomocenstvo na zastupovanie JUDr. Petrovi Rychnavskému, PhD., advokátovi, AK Vranov nad Topľou, ktorý sa zúčastnil pri výsluchu svedka R. V. dňa 28. marca 2017. Dňa 29. marca 2017 už tento svedok nevypovedal. Dňa 28. marca 2017 bol vypočutý svedok R. C., ktorý dňa 18. augusta 2017 už odoprel vypovedať. Dňa 29. marca 2017, 25. apríla 2017 a 7. júna 2017 bol vypočutý svedok Y. F., ktorý obvineného V. usvedčuje (prítomný pri výsluchu obhajca V. JUDr. Dušan Kmec). Dňa 29. marca 2017 bol vypočutý za prítomnosti obhajcu svedok Y. U.. Dňa 8. septembra 2017 sa vykonali konfrontácie medzi obvineným V. a svedkami U. a F.. Svedok T. F. bol vypočutý 28. marca 2017 a 29. marca 2017, za prítomnosti obhajcu, kedy usvedčoval V., potom 28. augusta 2017 odmietol vypovedať. Svedok T. H. vo výpovedi z 28. marca 2017 usvedčuje V., 29. marca 2017 (prítomný obhajca JUDr. Rychnavský), 7. júna 2017 (prítomný JUDr. Kmec). Pri výpovedi svedka K. A. 25. apríla 2017 bol prítomný obhajca JUDr. Rychnavský. Z uvedeného prehľadu vyplýva, že niektoré výpovede boli realizované pred vznesením obvinenia, ale po začatí trestného stíhania, pričom pri viacerých bol prítomný obhajca obvineného.

Začatie trestného stíhania (§ 199 ods. 1 Trestného poriadku) ako právny inštitút, sa nachádza v Trestnom poriadku práve za účelom určenia procesného začiatku určitého štádia trestného konania, po ktorom môžu OČTK vykonávať plne procesné úkony, zákonné úkony, a to vrátane všetkých úkonov uvedených v šiestej hlave prvej časti Trestného poriadku.

V posudzovanej veci súdy vychádzali pri uznaní viny predovšetkým z výpovedí samotného obvineného V., svedka U., Y. F., T. H., R. S., T. F., C., A., V., zo záznamov telekomunikačnej prevádzky, znaleckých posudkov, domových prehliadok, prehliadok iných priestorov, doslovných prepisov hovorov v akcii „Y.“, ako aj z vykonaných listinných a vecných dôkazov. Na hlavnom pojednávaní dňa 26. septembra 2018 (č. l. 3474) obhajkyňa obvineného V., ako aj obvinený V. vyhlásili, že nemajú návrhy na doplnenie dokazovania.

Najvyšší súd konštatuje, že všetky dôkazy boli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o výsluchy svedkov, ktoré boli vykonané po začatí trestného stíhania a netreba ich zopakovať po vznesení obvinenia (§ 130 ods. 1 Trestného poriadku), obvinený, ani jeho obhajcovia v priebehu prípravného konania výsluchy svedkov nežiadali zopakovať.

Rozhodujúcim hľadiskom na posúdenie potreby opakovať výsluch svedka v prípravnom konaní po vznesení obvinenia je nepochybne jeho dôkazná hodnota. Ak výpoveď svedka neprináša pre trestné konanie rozhodujúci význam v podobe usvedčovania obvineného zo spáchania trestného činu, alebo naopak preukazovanie jeho neviny, je bezpredmetné opakovať jeho výsluch po vznesení obvinenia. Ak ale výpoveď svedka je jediným usvedčujúcim dôkazom alebo vo významnej miere rozhodujúcim dôkazom, je nevyhnutné výsluch svedka vykonať až po vznesení obvinenia so zachovaním práva obvineného na obhajobu. Ak obvinený, resp. jeho obhajca nežiada zopakovanie výsluchov svedkov vykonaných pred vznesením obvinenia (I. ÚS 58/2001) a ponecháva si tak priestor na svoju obhajobu v konaní pred súdom, je neefektívne zo strany OČTK duplicitne vykonávať výsluchy svedkov len pre formálne zachovanie práva obvineného na obhajobu. V tejto súvislosti treba mať na zreteli, že vnútroštátne orgány majú postupovať tak, aby v priebehu celého trestného konania bolo minimálne aspoň raz poskytnuté obvinenému právo zaručené čl. 6 ods. 1 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (právo na kontradiktórny postup). Z vyššie uvedeného prehľadu je zrejmé, že svedkovia Y. F., T. H., T. F. a K. A. usvedčovali obvineného svojimi výpoveďami aj po vznesení obvinenia a svedkovia R. S. a Y. U. aj na hlavnom pojednávaní, pričom všetky výpovede sa vykonali za prítomnosti obhajcu.

Zo stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2010 okrem iného tiež vyplýva, že nezopakovanie výsluchov svedkov po vznesení obvinenia je prísne individuálne a závisí od okolností konkrétneho prípadu. Je podmienené charakterom úkonu, jeho povahou a významom, ako aj vzťahom obvineného, či jeho obhajcu k vykonanému dôkazu v prípravnom konaní. Obžaloba prokurátora môže byť opretá aj o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané v prípravnom konaní pred vznesením obvinenia, ak tieto výpovede nie sú rozhodujúcim dôkazom usvedčujúcim obvineného.

Pokiaľ obvinený namietal, že proti nemu vypovedal ako svedok spoluobvinený R. S., ktorý bol vylúčený na samostatné konanie, k tomu najvyšší súd uvádza, poukazujúc na svoje stanovisko č. 14/2012: Svedok, ktorý bol skôr obvinený, resp. je obvinený z účasti na trestnom čine obvineného, vo veci ktorého vypovedá, má vždy právo odmietnuť vypovedať podľa § 130 ods. 2 Trestného poriadku, a to aj vtedy, ak sa trestné stíhanie proti nemu vedie alebo viedlo samostatne. Ak svedok toto svoje právo využije, jeho skoršiu výpoveď nemožno pre dikciu § 263 ods. 3 písm. c) Trestného poriadku prečítať na hlavnom pojednávaní.

Na uvedenú námietku dal kvalifikovanú odpoveď odvolací súd, keď uviedol, že svedok S. bol vylúčený na samostatné konanie z dôvodu uzatvorenia dohody o vine a treste na hlavnom pojednávaní 20. decembra 2017 v súlade s § 21 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu urýchlenia konania.

Svedok S. na hlavnom pojednávaní dňa 28. marca 2018 (č. l. 3258) po zákonomnom poučení podľa § 130 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uviedol, že sa vzdáva svojho práva odprieť vypovedať a vo veci vypovedať bude a chce. Následne zložil do rúk predsedu senátu prisahu a vypovedal, pričom svojou výpoveďou usvedčoval obvineného V. zo spáchania trestného činu.

Výpoveď tohto svedka aj najvyšší súd považuje za vierohodnú a urobenú v súlade so zákonom.

Z uvedeného potom vyplýva záver, že vyššie uvedené argumenty obvineného sú len kritikou rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, s vlastným pohľadom na spôsob hodnotenia dôkazov a vlastným posúdením kvality odôvodnení ich rozhodnutí, nie sú však vecnými a relevantnými argumentami na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ani iného dovolacieho dôvodu.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného Y. V. podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.